

Turinys

I. BENDRI II PAKOPOS PF RINKOS DUOMENYS.....	4
II. II PAKOPOS PF INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI.....	5
III. II PAKOPOS PF INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA.....	6
IV. II PAKOPOS PF DALYVIAI	7
V. BENDRI III PAKOPOS PF RINKOS DUOMENYS	8
VI. III PAKOPOS PF INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI	8
VII. PF INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA.....	9
VIII. BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS.....	10
IX. KIS DALYVIAI	11
X. KIS TURTAS	12
XI. KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI	13
XII. KIS INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA.....	14
XIII. LIETUVOJE VIEŠAI PLATINAMI UŽSIENIO KIS.....	15

Lentelių sąrašas

1 lentelė. PF dalyviai ir valdomas turtas pagal investavimo strategijas 2012 m. birželio 30 d.	4
2 lentelė. PF vienetų verčių ir lyginamųjų indeksų pokyčiai	5
3 lentelė. III pakopos PF rinkos duomenys 2012 m. birželio 30 d.	8
4 lentelė. PF vienetų verčių ir lyginamųjų indeksų pokyčiai	8
5 lentelė. KIS rinkos duomenys 2012 m. birželio 30 d.	10
6 lentelė. Svertiniai KIS vienetų verčių pokyčiai	13
7 lentelė. KIS vienetų verčių pokyčiai	13

Paveikslų sąrašas

1 pav. II pakopos PF dalyvių skaičiaus ir turto kaita	4
2 pav. II pakopos PF valdomo turto pasiskirstymas pagal PKB 2012 m. birželio 30 d.	4
3 pav. Pasaulio rinkas atspindinčių indeksų pokyčiai	5
4 pav. II pakopos PF rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2012 m. birželio 30 d.	6
5 pav. KIS pasiskirstymas pagal rūšis (% viso II pakopos PF portfelio) 2012 m. birželio 30 d.	6
6 pav. Apibendrintas II pakopos PF investicijų pasiskirstymas 2012 m. birželio 30 d.	6
7 pav. II pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal valiutas 2012 m. birželio 30 d.	6
8 pav. Visų II pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2012 m. birželio 30 d.	6
9 pav. Naujų dalyvių pasiskirstymas pagal PKB 2012 m. pirmąjį pusmetį.....	7
10 pav. PKB keitė dalyviai 2012 m. pirmąjį pusmetį.....	7
11 pav. III pakopos PF dalyvių skaičiaus ir turto kaita	8
12 pav. III pakopos PF rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2012 m. birželio 30 d.	9
13 pav. KIS pasiskirstymas pagal rūšis (% viso III pakopos PF portfelio) 2012 m. birželio 30 d.	9
14 pav. Apibendrintas III pakopos PF investicijų pasiskirstymas 2012 m. birželio 30 d.	9
15 pav. III pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal valiutas 2012 m. birželio 30 d.	9
16 pav. III pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2012 m. birželio 30 d.	9
17 pav. KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita	10
18 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2012 m. birželio 30 d.	10
19 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2012 m. birželio 30 d.	10
20 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal VĮ 2012 m. birželio 30 d.	11
21 pav. Daugiausia dalyvių turintys KIS 2012 m. birželio 30 d.	11
22 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal VĮ 2012 m. birželio 30 d.	12
23 pav. Daugiausia turto (mln. Lt) turintys KIS 2012 m. birželio 30 d.	12
24 pav. Visos KIS rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2012 m. birželio 30 d.	14
25 pav. Investicijų į KIS pasiskirstymas pagal rūšis (% viso KIS investicijų portfelio) 2012 m. birželio 30 d.	14
26 pav. Apibendrintas KIS investicijų pasiskirstymas 2012 m. birželio 30 d.	14
27 pav. KIS investicijų pasiskirstymas pagal valiutas 2012 m. birželio 30 d.	14
28 pav. Visų KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2012 m. birželio 30 d.	14
29 pav. Užsienio KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita	15
30 pav. Lietuvoje registruotų KIS ir užsienio KIS platinimas bei išpirkimas	15
31 pav. Užsienio KIS turto pasiskirstymas pagal platintoją 2012 m. birželio 30 d.	15
32 pav. Užsienio KIS dalyvių pasiskirstymas pagal platintoją 2012 m. birželio 30 d.	15

Santrumpos

II pakopa	valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimas pensijų kaupimo bendrovių valdomuose pensijų fonduose
III pakopa	papildomas savanoriškas pensijų kaupimas pensijų kaupimo bendrovių valdomuose pensijų fonduose
IF	investicinis fondas
IFP	išvestinės finansinės priemonės
IKKB	investicinė kintamojo kapitalo bendrovė
KIS	kolektyvinio investavimo subjektas
PF	pensijų fondai
PKB	pensijų kaupimo bendrovė
SODRA	Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
SVP	skolos vertybiniai popieriai
VĮ	valdymo įmonė
VP	vertybiniai popieriai
VRE	Vidurio ir Rytų Europa
VVP	Vyriausybės vertybiniai popieriai

Ši apžvalga apima bendrą visų Lietuvoje veikiančių valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies kaupimo pensijų fondų, papildomo savanoriško kaupimo pensijų fondų ir kolektyvinio investavimo subjektų veiklos analizę per 2012 m. pirmąjį pusmetį.

Rengiant šią apžvalgą naudoti Lietuvos banko, pensijų kaupimo bendrovių, valdymo įmonių, platintojų ir kiti duomenys, paskelbti iki 2012 m. birželio 30 d.

Leidinio koordinatorius Finansinių paslaugų ir rinkų analizės skyriaus specialistas Audrius Šilgalis, tel. (8 5) 268 0524, el. p. asilgalis@lb.lt

Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

I. BENDRI II PAKOPOS PF RINKOS DUOMENYS

2012 m. pirmojo pusmečio pabaigoje Lietuvoje veikė 30 II pakopos PF. Juos valdė 9 PKB: 7 VĮ ir 2 gyvybės draudimo bendrovės. Valdymo įmonės valdė 25 II pakopos PF, kurių turto vertė 2012 m. birželio 30 d. buvo 3 692,9 mln. Lt. Juose pensiją kaupė 862,0 tūkst. dalyvių. Gyvybės draudimo bendrovės valdė 5 II pakopos PF, kurių turto vertė 2012 m. birželio 30 d. sudarė 738,5 mln. Lt. Juose pensiją kaupė 207,3 tūkst. dalyvių. Nuo šių metų pradžios įmokos į II pakopos PF dydis sumažintas iki 1,5 proc. dalyvių pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

Populiariausi ir toliau buvo vidutinės akcijų dalies (iki 70 % savo lėšų investuojantys į akcijas) PF. Jie valdė daugiau kaip pusę viso II pakopos PF turto ir juose savo pensijai kaupė daugiau negu pusę dalyvių (žr. 1 lentelę).

II pakopos PF turtas augo 8,59 proc.

2012 m. pirmąjį pusmetį II pakopos PF valdomas turtas padidėjo 350,68 mln. Lt (8,59 %) ir antrojo ketvirčio pabaigoje sudarė 4 431,4 mln. Lt. Dalyvių, kaupiančių pensiją II pakopos PF, skaičius padidėjo 1,41 proc. ir buvo 1 069,3 tūkst. Per pirmus šešis šių metų mėnesius SODRA į PF pervedė 157,04 mln. Lt. Galima daryti išvadą, kad per pusę metų fondai savo dalyviams uždirbo 193,64 mln. Lt.

Šių metų pirmoji pusė pensijų fondams buvo sėkminga. Dėl gerų investicinių rezultatų II pakopos PF valdomas turtas per pusmetį padidėjo daugiau nei per visus 2011 m. (žr. 1 pav.), o PF dalyvių skaičius – 14 895 dalyviais.

Didelė koncentracija rinkoje

2012 m. antrojo ketvirčio pabaigoje beveik 80 proc. turto koncentravosi trijų PKB valdomuose fonduose: beveik 66 proc. PF turto valdė dvi valdymo įmonės (UAB „Swedbank investicijų valdymas“ – 36,43 % ir UAB „SEB investicijų valdymas“ – 29,36 %), 13,54 proc. – UAGDPB „Aviva Lietuva“, kuri pagal PF valdomo turto dydį užima trečiąją vietą.

Dalyvių pasiskirstymas pagal PKB buvo labai panašus į turto pasiskirstymą – daugiau negu 79 proc. dalyvių kaupė pensijas viename iš trijų PKB valdomų fondų. Daugiausia dalyvių rinkosi UAB „Swedbank investicijų valdymas“ valdomus fondus – 39,91 proc. ir UAB „SEB investicijų valdymas“ – 24,11 proc., trečiojoje vietoje pagal dalyvių skaičių buvo UAGDPB „Aviva Lietuva“ – 15,83 proc. visų II pakopos PF dalyvių.

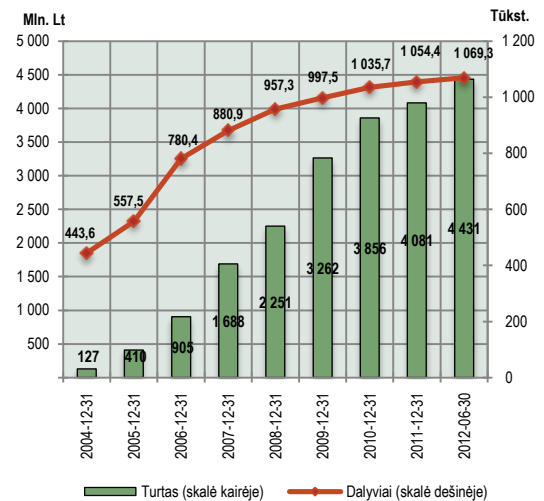
Šios trys valdymo įmonės dominuoja II pakopos PF rinkoje nuo pat pensijų kaupimo sistemos veiklos pradžios. Dėl didelio klientų aptarnavimo padalinių tinklo ir aktyvios pardavimo strategijos šios įmonės jau pirmaisiais pensijų kaupimo sistemos veiklos metais sugebėjo pritraukti daugiausia dalyvių ir turto. 2012 m. birželio 30 d. Herfindahl–Hirschman indeksas¹ buvo 2 478,5 punkto, o tai rodo didelę koncentraciją rinkoje.

1 lentelė. PF dalyviai ir valdomas turtas pagal investavimo strategijas 2012 m. birželio 30 d.

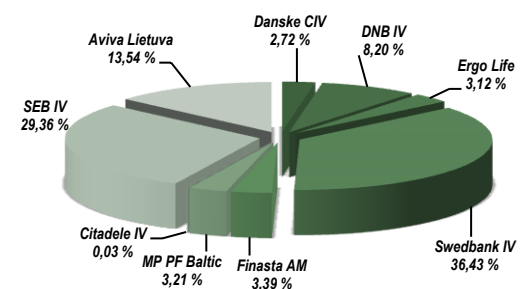
PF pagal investavimo strategijas*	PF skaičius	Dalyvių skaičius	Valdomo turto vertė, mln. Lt
Konservatyvaus investavimo	10	118 492	604,04
Mažos akcijų dalies	4	266 186	1 180,63
Vidutinės akcijų dalies	11	584 124	2 280,98
Akcijų	5	100 490	365,73
Iš viso	30	1 069 292	4 431,38

*Pagal investavimo strategijas fondai skirstomi į keturias rizikos grupes: konservatyvaus investavimo, mažos akcijų dalies (iki 30 % lėšų investuota į akcijas), vidutinės akcijų dalies (30–70 %) ir akcijų PF (70–100 %).

1 pav. II pakopos PF dalyvių skaičius ir turto kaita

2 pav. II pakopos PF valdomo turto pasiskirstymas pagal PKB 2012 m. birželio 30 d.

Herfindahl–Hirschman indeksas¹ buvo 2 478,5 punkto, o tai rodo didelę koncentraciją rinkoje.

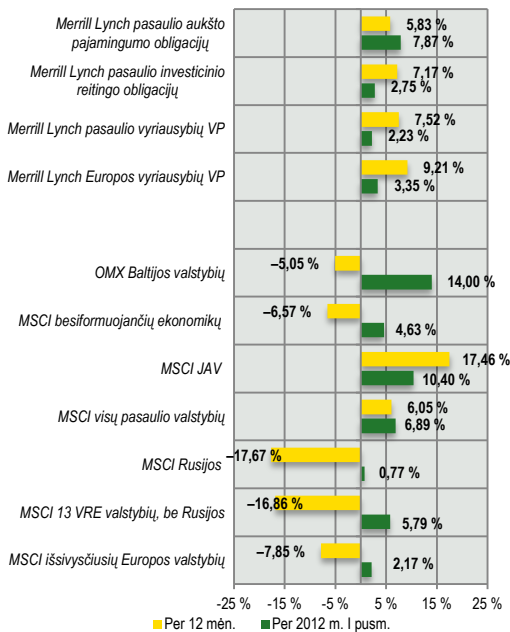
¹ Herfindahl–Hirschman indeksas yra vienas iš dažniausiai taikomų koncentracijos rodiklių. Indeksas apskaičiuojamas taip:

$$HHI = \sum_{i=1}^n x_i^2,$$

kuriuose: x_i – i PKB rinkos dalis pagal turtą, n – PKB skaičius. Herfindahl–Hirschman indekso reikšmės kinta tarp intervalo $10\,000/n \leq HHI \leq 10\,000$ ribų. Šis indeksas įgytų mažiausią reikšmę, jei struktūros visos sudedamosios dalys būtų lygios, t. y. kiekviena PKB užimtų po vienodą rinkos dalį. Didžiausią reikšmę indeksas įgytų tada, kai viena sudedamoji dalis sudarytų 100 proc. visos struktūros, t. y. rinkoje veiktų viena PKB. Praktikoje didesnė negu 1 800 Herfindahl–Hirschman indekso reikšmė paprastai rodo didelę koncentraciją.

II. II PAKOPOS PF INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

3 pav. Pasaulio rinkas atspindinčių indeksų pokyčiai

2 lentelė. PF vienetų verčių ir lyginamųjų indeksų pokyčiai

	Vieneto vertės pokytis 2012 m. I pusm.	Vieneto vertės pokytis per 12 mėn.	Lyginamojo indekso pokytis per 12 mėn.
Konservatyvaus investavimo PF			
Aviva Europensija	▲ 5,4	▲ 3,9	▲ 3,7
Konservatyvaus valdymo Danske pensija	▲ 3,7	▲ 3,8	▲ 6,6
DNB pensija 1	▲ 4,6	▲ 4,8	▲ 1,5
ERGO konservatyvusis	▲ 3,7	▲ 5,4	▲ 5,3
Finasta konservatyvaus investavimo	▲ 5,6	▲ 4,6	▲ 3,3
Finasta nuosaikus	▲ 2,1	▲ 1,9	▲ 3,7
Citadele pensija 1	▲ 2,7	▲ 3,1	▲ 7,0
MP Stabilo II	▲ 2,1	▲ 2,8	▲ 2,6
SEB pensija 1	▲ 3,2	▲ 5,2	▲ 5,1
Swedbank pensija	▲ 1,7	▲ 2,0	▲ 1,4
Svertinis pokytis	▲ 3,4	▲ 4,1	▲ 3,7
Mažos akcijų dalies PF			
Aviva Europensija plius	▲ 5,6	▲ 2,1	▲ 3,4
DNB pensija 2	▲ 4,8	▲ 2,9	▲ 1,2
Finasta augančio pajamingumo	▲ 7,2	▲ 1,0	▼ 5,6
Swedbank pensija	▲ 4,3	▲ 6,4	▲ 8,3
Svertinis pokytis	▲ 4,8	▲ 4,4	▲ 5,5
Vidutinės akcijų dalies PF			
Aviva Europensija ekstra	▲ 5,6	▼ 0,0	▲ 2,9
Danske pensija 50	▲ 4,9	▲ 0,4	▲ 7,5
DNB pensija 3	▲ 5,6	▲ 1,5	▲ 0,3
ERGO balans	▲ 6,0	▼ 0,5	▲ 1,3
Finasta aktyvaus investavimo	▲ 7,4	▲ 0,1	▼ 15,1
Finasta subalansuotas	▲ 6,9	▲ 4,0	▲ 9,3
MP Medio II	▲ 4,4	▲ 0,0	▲ 6,3
Citadele pensija 2	▲ 3,2	▼ 0,3	▲ 6,3
SEB pensija 2	▲ 6,0	▲ 2,4	▲ 4,2
Swedbank pensija 3	▲ 4,5	▲ 4,4	▲ 5,9
Swedbank pensija 4	▲ 5,4	▲ 1,7	▲ 3,0
Svertinis pokytis	▲ 5,5	▲ 2,6	▲ 4,0
Akcijų PF			
Danske pensija 100	▲ 5,7	▼ 1,2	▲ 7,6
Finasta racionalios rizikos	▲ 7,6	▼ 4,7	▼ 34,3
MP Extremo II	▲ 4,9	▼ 1,3	▲ 4,7
SEB pensija 3	▲ 6,8	▼ 2,1	▲ 1,6
Swedbank pensija 5	▲ 6,1	▼ 0,6	▼ 0,8
Svertinis pokytis	▲ 6,2	▼ 2,0	▼ 1,7
Bendras svertinis pokytis	▲ 5,1	▲ 2,9	▲ 3,9

Finansų rinkos atsitiesė po 2011 m. vykusio nuosmukio

2012 m. pirmoji pusė buvo sėkminga investuotojams, visi pasaulio rinkas atspindintys indeksai per pirmuosius du šių metų ketvirčius kilo (žr. 3 pav.). Tokius rezultatus labiausiai paveikė Europos Centrinio Banko vykdytos ilgalaikio skolinimo operacijos, pasiektas susitarimas dėl Graikijos finansavimo ir paskelbti teigiami makroekonominiai rodikliai. Antrąjį ketvirtį vykusio korekcija, susijusi su tebesitęsiančia Pietų Europos šalių finansų krize, truputį pablogino rezultatus, pasiektus per pirmąjį ketvirtį, tačiau visi indeksai pirmąjį pusmetį fiksavo teigiamus pokyčius. Pirmąjį pusmetį didėjo (nuo 0,77 iki 14,00 %) visi akcijų rinkų indeksai, taip pat kilo (nuo 2,23 iki 7,87 %) ir obligacijų bei VVP indeksai.

Akcijų rinkos neigiamai reagavo į 2011 m. įvykius, tik JAV rinką atspindintis ir visų pasaulio valstybių indeksas nuo 2011 m. antrojo ketvirčio pabaigos kilo, kitų indeksų pokytis buvo neigiamas. Per metus daugiausia sumažėjo Rusijos rinkas atspindintis indeksas (-17,67), trylikos VRE šalių (be Rusijos) akcijų rinkų indeksas (-16,86 %), taip pat reikšmingai krito išsivysčiusių Europos valstybių rinkos (-7,85 %). Obligacijų ir VVP rinkos per praėjusius 12 mėn. kilo nuo 5,83 iki 9,21 proc.

Kilo visų rinkoje veikusių II pakopos PF vienetų vertės

Kilimas pasaulio finansų rinkose lėmė teigiamus fondų rezultatus. Visų PF vienetų vertės pirmąjį pusmetį vidutiniškai padidėjo 5,1 proc. (žr. 2 lentelę): daugiausia pakilo sąlyginai didžiausios rizikos PF vienetų vertės – akcijų PF (6,2 %) ir vidutinės akcijų dalies PF (5,5 %). Mažos akcijų dalies PF vienetų vertės padidėjo 4,8, o konservatyvaus investavimo – 3,4 proc.

Priešingi rezultatai fiksuoti nuo 2011 m. antrojo ketvirčio pabaigos. Per praėjusius 12 mėn. labiausiai kilo sąlyginai mažiausios rizikos PF vienetų vertės – mažos akcijų dalies PF (4,4 %) ir konservatyvaus investavimo PF (4,1 %). Vidutinės akcijų dalies PF vienetų vertės kilo 2,6, o akcijų PF krito 2,0 proc. Bendrai visų PF vienetų vertės per praėjusius 12 mėn. pakilo 2,9 proc. Nuo 2011 m. antrojo ketvirčio pabaigos 8 iš 30 PF vienetų verčių pokytis buvo neigiamas, o 22 grąža buvo teigiama. Naujausi II pakopos PF veiklos rezultatai pateikti Lietuvos banko interneto svetainėje².

² http://www.lb.lt/finansu_istaigu_finansines_ataskaitos

III. II PAKOPOS PF INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA

Daugiausia II pakopos PF lėšų investuota į KIS

2012 m. antrojo ketvirčio pabaigoje didžiausią dalį (56,58 %) II pakopos PF investicijų sudarė investicijos į KIS vienetus arba akcijas (žr. 4 pav.), kurių vertė ketvirčio pabaigoje buvo 2,51 mlrd. Lt. Didžiausia dalis lėšų, investuotų į KIS, orientuota į akcijų KIS (žr. 5 pav.). Investicijos į juos sudarė 32,63 proc. viso II pakopos PF portfelio (1,45 mlrd. Lt), truputį mažesnę dalis teko skolos vertybinių popierių KIS, į kuriuos investuota 21,94 proc. minėto portfelio (972,20 mln. Lt). Į kitus KIS (privataus kapitalo, nekilnojamojo turto, žaliavų, alternatyvaus investavimo ir kt.) buvo investuota 2,04 proc. II pakopos PF turto (90,44 mln. Lt). Per praėjusį pusmetį sumažėjo investicijų į skolos KIS dalis, tačiau didėjo investicijos į akcijų ir kitus KIS. Tokius pokyčius galima paaiškinti tuo, kad skolos KIS pelningumas yra mažesnis, palyginti su kitomis fondų rūšimis, o dėl akcijų rinkų kilimo šių metų pradžioje valdytojai daugiau lėšų investavo į rizikingesnius fondus.

Antra pagal populiarumą investicija – VVP, į kuriuos tiesiogiai investuota 34,95 proc. II pakopos PF turto (1,55 mlrd. Lt). Per 2012 m. pirmąjį pusmetį investicijų į VVP dalis padidėjo 101,4 mln. Lt.

Indėlių dalis 2012 m. pirmąjį pusmetį sumažėjo nuo 4,61 iki 3,51 proc. II pakopos PF portfelio ir ketvirčio pabaigoje sudarė 155,79 mln. Lt. Investicijos į įmonių SVP sudarė 1,97 proc., grynaisiais pinigais atsiskaitomojoje sąskaitoje buvo laikoma 1,88 proc. fondų lėšų, o tiesiogiai į akcijas PF investavo 1,07 proc. viso valdomo turto. Rizikai drausti naudojamos išvestinės finansinės priemonės ir kitos pozicijos (gautinos, mokėtinos sumos ar kt.) sudarė nereikšmingą fondų investicijų dalį. Investicijas į KIS priskyre prie atitinkamų tiesioginių investicijų (akcijų KIS – prie investicijų į akcijas, skolos KIS – prie investicijų į įmonių skolos VP), galime apibendrinti investicijų pasiskirstymą (žr. 6 pav.).

2012 m. viduryje didžioji dalis II pakopos PF portfelio turto buvo investuota eurais

Kaip matyti iš 7 pav., 2012 m. birželio pabaigoje didžiausia dalis (apie 66,84 %) PF turto buvo investuota eurais, t. y. 2,96 mlrd. Lt. Nuo 2010 m. pabaigos, daugiausia dėl padidėjusių PF investicijų į Lietuvos VVP ir lėšų, laikomų kaip indėliai, dalies augo investicijų litais dalis. Ji birželio pabaigoje sudarė 14,57 proc., arba 645,44 mln. Lt, net 79,47 proc. jų buvo investicijos į Lietuvos VVP ir 17,11 proc. – laikomi kaip indėliai ar gryniesi pinigai atsiskaitomojoje sąskaitoje. PF investicijos JAV doleriais sudarė 15,34 proc., arba 679,85 mln. Lt. Investicijų JAV doleriais vertė šiais metais padidėjo dėl kylančių JAV rinkų ir stiprėjančios valiutos euro atžvilgiu.

Daugiausia lėšų investuota Lietuvoje ir Liuksemburge

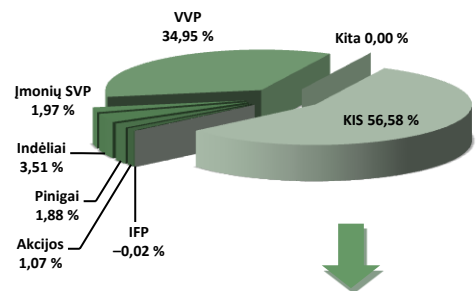
Išanalizavus visų II pakopos PF investicijų pasiskirstymą pagal šalis, matyti, kad beveik 60 proc. viso turto investuota Lietuvoje ir Liuksemburge. Po šių šalių pagal investicijų dydį yra Airija, Vokietija ir Prancūzija (žr. 8 pav.). II pakopos PF Liuksemburge, Airijoje ir Prancūzijoje investuoja į šiose šalyse įsteigtus KIS, o Vokietijoje – į KIS ir VVP.

Iš viso Lietuvoje buvo investuota 31,18, o užsienyje – 68,82 proc. II pakopos PF turto.

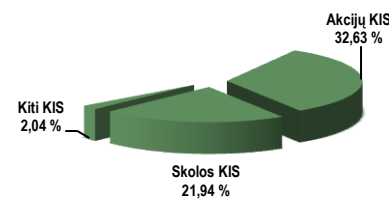
II pakopos PF valdytojai vis didesnę dalį lėšų investuoja į Lietuvos VVP

2010 m. pabaigoje į Lietuvos VVP buvo investuota 751,16 mln., 2011 m. – 978,86 mln., o 2012 m. birželio 30 d. – 1 098 mln. Lt. Šį padidėjimą galima sieti su Europos šalių vyriausybės skolos problemomis. 2012 m. pirmąjį ketvirtį Lietuvos bankas davė leidimą dviem konservatyviems II pakopos PF investuoti į vieno emitento – Lietuvos Respublikos Vyriausybės išleistus perleidžiamuosius VP ar pinigų rinkos priemonės – atitinkamai iki 80 ir 100 proc. savo valdomo turto.

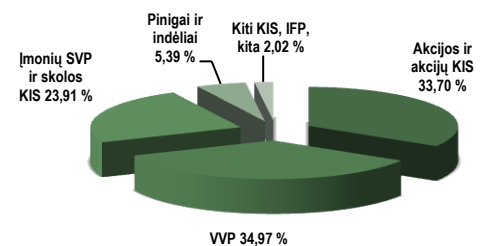
4 pav. II pakopos PF rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2012 m. birželio 30 d.

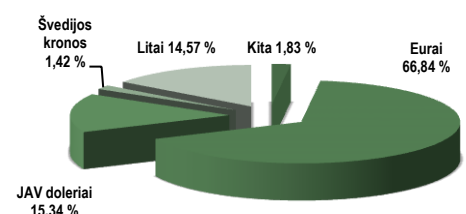
5 pav. KIS pasiskirstymas pagal rūšis (% viso II pakopos PF portfelio) 2012 m. birželio 30 d.

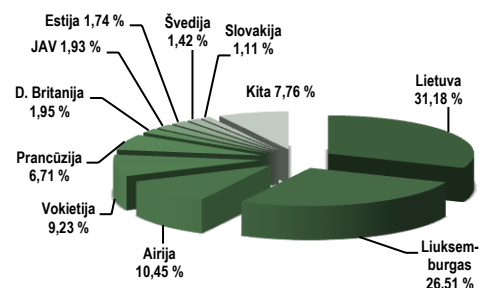
6 pav. Apibendrintas II pakopos PF investicijų pasiskirstymas 2012 m. birželio 30 d.

7 pav. II pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal valutas 2012 m. birželio 30 d.

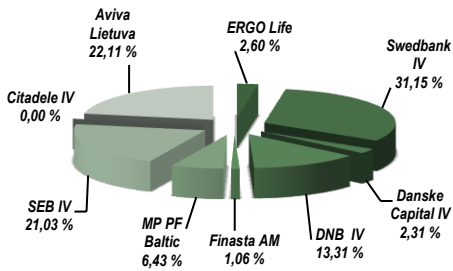

8 pav. Visų II pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2012 m. birželio 30 d.

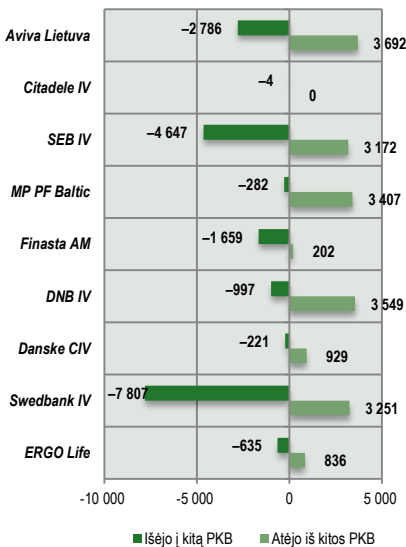

IV. II pakopos PF DALYVIAI

9 pav. Naujų dalyvių pasiskirstymas pagal PKB 2012 m. pirmąjį pusmetį

10 pav. PKB keitė dalyviai 2012 m. pirmąjį pusmetį

Nauji dalyviai rinkosi vidutinės akcijų dalies PF

Naujų dalyvių, atėjusių į pensijų kaupimo sistemą 2012 m. ir pasirašiusių pensijų kaupimo sutartis su PKB, buvo 17 089. Iš jų 43,24 proc. (7 389) rinkosi vidutinės akcijų dalies PF, o 27,07 proc. (4 626) – akcijų PF. Taigi didžioji naujų PF dalyvių dalis pasirinko rizikingesnius – daugiau investuojančius į akcijas – PF. Mažos akcijų dalies PF pasirinko 21,18 proc. (3 619) naujų PF dalyvių, o konservatyvius – 8,51 proc. (1 455). 2012 m. pirmąjį pusmetį daugiausia (žr. 9 pav.) naujų (pirmąkart pasirašiusių II pakopos pensijų kaupimo sutartis) dalyvių pritraukė UAB „Swedbank investicijų valdymas“ (31,15 %), UAGDPB „Aviva Lietuva“ (22,11 %) ir UAB „SEB investicijų valdymas“ (21,03 %).

PKB keitė 1,78 proc. dalyvių

Šių metų pirmąjį pusmetį 19 038 dalyviai nusprendė pakeisti PKB (žr. 10 pav.), daugiausia dalyvių atėjo į UAGDPB „Aviva Lietuva“ valdomus PF – 3 692, į UAB „DNB investicijų valdymas“ – 3 549 ir į UAB „MP PF Baltic“ – 3 407 dalyviai. Daugiausia dalyvių išėjo iš UAB „Swedbank investicijų valdymas“ ir UAB „SEB investicijų valdymas“ valdomų fondų.

PF toje pačioje bendrovėje keitė 4 137 dalyviai, dažniausiai pereidami į didesnės rizikos fondą. Pagrindinė to priežastis – geri rizikingesnių fondų rezultatai šių metų pirmąjį pusmetį. Per nagrinėjamą laikotarpį 2,17 proc. visų kaupiančiųjų II pakopos PF (23 175 dalyviai) nusprendė pakeisti PKB arba PF.

V. BENDRI III PAKOPOS PF RINKOS DUOMENYS

2012 m. pirmojoje pusėje Lietuvoje veikė 9 papildomo savanoriško pensijų kaupimo PF (žr. 3 lentelę). Juos valdė 5 VĮ, o jų veiklą prižiūrėjo Lietuvos bankas. Po du III pakopos PF valdė UAB „SEB investicijų valdymas“, UAB „Finasta Asset Management“, UAB „DNB investicijų valdymas“ ir UAB „MP Pension Funds Baltic“ ir vieną – UAB „Citadele investicijų valdymas“.

III pakopos PF turtas didėjo 4,57 proc.

2012 m. pirmąjį pusmetį III pakopos PF valdomas turtas padidėjo 4,29 mln. Lt (4,57 %) ir ketvirčio pabaigoje sudarė 98,20 mln. Lt (žr. 11 pav.). Nagrinėjamu laikotarpiu dalyvių, kaupiančių pensiją III pakopos PF, skaičius padidėjo 5,23 proc. (1 381) ir birželio pabaigoje jų buvo 27 811. Didėjo 8 iš 9 rinkoje veikiančių III pakopos PF turtas, o dalyvių skaičius penkiuose fonduose didėjo, keturiuose mažėjo. Nuo 2011 m. birželio 30 d. PF valdomas turtas sumažėjo 0,18 proc., o dalyvių skaičius padidėjo 9,43 proc.

Didelė koncentracija rinkoje

2012 m. pirmojo pusmečio pabaigoje beveik 86 proc. turto koncentravosi dviejų PKB fonduose: daugiau negu 61 proc. PF turto valdė UAB „SEB investicijų valdymas“ ir daugiau kaip 24 proc. – UAB „DNB investicijų valdymas“. Trečia vieta pagal valdomo PF turto dalį (9,1 %) teko UAB „Finasta Asset Management“. Kitą turto dalį valdė UAB „MP Pension Funds Baltic“ (5,0 %) ir UAB „Citadele investicijų valdymas“ (0,4 %).

Dalyvių pasiskirstymas pagal PKB buvo labai panašus į turto pasiskirstymą: daugiausia dalyvių rinkosi UAB „DNB investicijų valdymas“ valdomus fondus – 47,1 proc. ir UAB „SEB investicijų valdymas“ – 38,9 proc., trečioje vietoje pagal dalyvių skaičių buvo UAB „Finasta Asset Management“ – 9,8 proc.

2012 m. birželio 30 d. *Herfindahl–Hirschman* indeksas sudarė 4 455,9 punkto, o tai rodo labai didelę koncentraciją rinkoje.

VI. III PAKOPOS PF INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Kilo visų III pakopos PF vienetų vertės

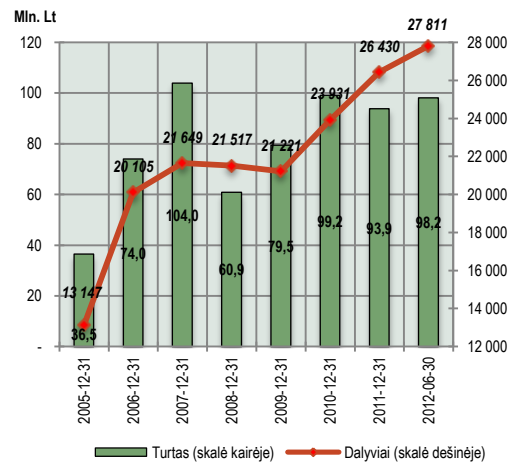
Kilimas pasaulio finansų rinkose lėmė teigiamus III pakopos PF rezultatus, visų PF vienetų vertės pirmąjį pusmetį vidutiniškai padidėjo 5,5 proc. (žr. 4 lentelę). Daugiausia padidėjo rizikingiausių, savo taisyklėse nurodančių iki 100 proc. investavimo į akcijas galimybę, fondų vienetų vertės: „SEB pensija 2 plus“ – 6,7, „DNB papildoma pensija 100“ – 5,8, „Finasta akcijų pensija plus“ – 5,6 ir „MP Extremo III“ – 4,7 proc.

Per 12 mėn. tik trijų fondų vienetų vertės kilo: „SEB pensija 1 plus“ – 4,7, „Finasta obligacijų pensija plus“ – 2,5 ir DNB papildoma pensija – 0,2 proc.

3 lentelė. III pakopos PF rinkos duomenys 2012 m. birželio 30 d.

VĮ pavadinimas	PF pavadinimas	Turtas, mln. Lt	Dalyviai
UAB „SEB investicijų valdymas“	SEB pensija 1 plus	14,01	1 548
	SEB pensija 2 plus	46,19	9 282
UAB „DNB investicijų valdymas“	DNB papildoma pensija	21,93	11 934
	DNB papildoma pensija 100	1,95	1 155
UAB „Finasta Asset Management“	Finasta akcijų pensija plus	5,77	1 670
	Finasta obligacijų pensija plus	3,13	1 060
UAB „MP Pension Funds Baltic“	MP Medio III	1,85	284
	MP Extremo III	3,04	825
UAB „Citadele investicijų valdymas“	Citadele papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas	0,34	53
Iš viso		98,20	27 811

11 pav. III pakopos PF dalyvių skaičius ir turto kaita

VI. III PAKOPOS PF INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

Kilo visų III pakopos PF vienetų vertės

Kilimas pasaulio finansų rinkose lėmė teigiamus III pakopos PF rezultatus, visų PF vienetų vertės pirmąjį pusmetį vidutiniškai padidėjo 5,5 proc. (žr. 4 lentelę). Daugiausia padidėjo rizikingiausių, savo taisyklėse nurodančių iki 100 proc. investavimo į akcijas galimybę, fondų vienetų vertės: „SEB pensija 2 plus“ – 6,7, „DNB papildoma pensija 100“ – 5,8, „Finasta akcijų pensija plus“ – 5,6 ir „MP Extremo III“ – 4,7 proc.

Per 12 mėn. tik trijų fondų vienetų vertės kilo: „SEB pensija 1 plus“ – 4,7, „Finasta obligacijų pensija plus“ – 2,5 ir DNB papildoma pensija – 0,2 proc.

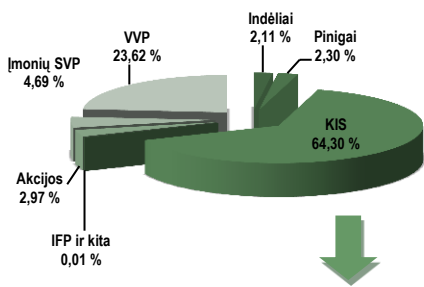
4 lentelė. PF vienetų verčių ir lyginamųjų indeksų pokyčiai

PF pavadinimas	Per 2012 m. I pusm.	Per 12 mėn.	Lyginamojo indekso pokytis per 12 mėn.*
Obligacijų PF			
Finasta obligacijų pensija plus	▲ 6,6	▲ 2,5	▲ 7,3
Mišraus investavimo PF			
DNB papildoma pensija	▲ 4,7	▲ 0,2	▲ 0,2
MP MEDIO III	▲ 4,1	▼ 1,4	–
Citadele papildomas savanoriškas pensijų kaupimo fondas	▲ 2,5	▼ 0,3	–
SEB pensija 1 plus	▲ 3,4	▲ 4,7	–
Svertinis pokytis	▲ 4,2	▲ 1,7	–
Akcijų PF			
DNB papildoma pensija 100	▲ 5,8	▼ 3,2	▼ 1,8
Finasta akcijų pensija plus	▲ 5,6	▼ 15,7	▼ 34,3
MP EXTREMO III	▲ 4,7	▼ 2,0	–
SEB pensija 2 plus	▲ 6,7	▼ 2,3	–
Svertinis pokytis	▲ 6,4	▼ 3,7	–
Bendras svertinis pokytis	▲ 5,5	▼ 1,4	–

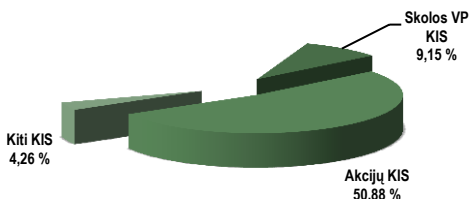
*III pakopos PF lyginamojo indekso naudojimas nėra privalomas.

VII. PF INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA

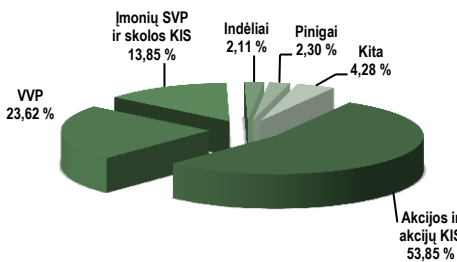
12 pav. III pakopos PF rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2012 m. birželio 30 d.

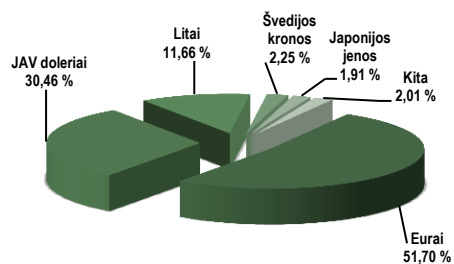
13 pav. KIS pasiskirstymas pagal rūšis (% viso III pakopos PF portfelio) 2012 m. birželio 30 d.

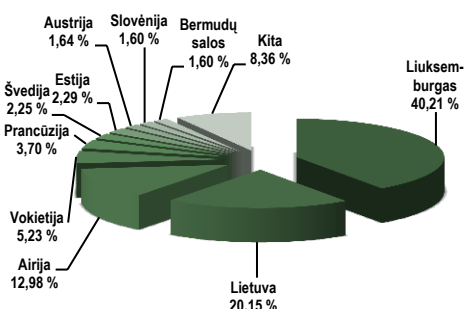
14 pav. Apibendrintas III pakopos PF investicijų pasiskirstymas 2012 m. birželio 30 d.

15 pav. III pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal valiutas 2012 m. birželio 30 d.

16 pav. III pakopos PF investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2012 m. birželio 30 d.

Daugiausia III pakopos PF lėšų investuota į KIS

2012 m. pirmojo pusmečio pabaigoje didžiausią dalį (64,30 %) III pakopos PF investicijų sudarė investicijos į KIS vienetus ar akcijas, kurių vertė antrojo ketvirčio pabaigoje buvo 63,15 mln. Lt (žr. 12 pav.). Didžiausia lėšų, investuotų į KIS, dalis buvo paskirstyta į akcijų KIS (žr. 13 pav.): investicijos į juos sudarė 50,88 proc. viso III pakopos PF portfelio (49,97 mln. Lt), kita dalis teko skolos KIS, į kuriuos investuota 9,15 proc. (8,99 mln. Lt), ir kitiems KIS – 4,26 proc. (4,19 mln. Lt). Per pusmetį į KIS investuotas turtas padidėjo 4,50 mln. Lt, didžioji dalis naujų investicijų buvo orientuota į akcijų fondus (3,24 mln. Lt). Šį pokytį galima sieti su metų pradžioje akcijų rinkose vykusiu kilimu ir labai gerais akcijų KIS rezultatais.

Antra pagal populiarumą investicija – VVP. Į juos tiesiogiai investuota 23,62 proc. III pakopos PF turto (23,20 mln. Lt). Per pusmetį investicijų į VVP dalis padidėjo 1,90 mln. Lt.

Indėlių dalis III pakopos PF portfeliuose 2012 m. birželio 30 d. sudarė 2,11 proc. III pakopos PF turto, įmonių SVP – 4,69 proc., grynaisiais pinigais atsiskaitomojoje sąskaitoje buvo laikoma 2,30 proc. PF turto, o tiesiogiai į akcijas fondai investavo 2,97 proc. viso valdomo turto. Išvestinės finansinės priemonės, naudojamos rizikai drausti, ir kitos pozicijos (gautinos, mokėtinos sumos ar kt.) sudarė nereikšmingą fondų investicijų dalį.

III pakopos PF daugiausia investuoja į akcijas ir akcijų KIS

Investicijas į KIS priskybę prie atitinkamų tiesioginių investicijų (akcijų KIS – prie investicijų į akcijas, skolos KIS – prie investicijų į įmonių SVP), galime apibendrinti investicijų pasiskirstymą 2012 m. antrojo ketvirčio pabaigoje (žr. 14 pav.). Didžiausią III pakopos PF investicijų dalį (53,85 %, arba 52,88 mln. Lt) sudaro investicijos į akcijas ir akcijų KIS. Investicijos į VVP sudaro 23,62 proc. portfelio (23,20 mln. Lt), įmonių SVP ir skolos KIS teko 13,85 proc. (13,60 mln. Lt). Didžioji dalis lėšų, investuotų į VVP, buvo investuotos į Lietuvos Respublikos VVP (55,38 %, arba 12,85 mln. Lt).

Didžioji III pakopos PF turto dalis buvo investuota eurais

Kaip matyti iš 15 pav., 2012 m. birželio pabaigoje didžiausia dalis (apie 51,70 %) PF turto investuota eurais, t. y. 50,77 mln. Lt. PF investicijos JAV doleriais sudarė 30,46 proc. III pakopos PF, investicijos litais – 11,66 proc., kita dalis – Švedijos kronomis (2,25 %), Japonijos jenomis (1,91 %) ir kitomis valiutomis (2,01 %). Per šį pusmetį, palyginti su 2011 m. pabaiga, dėl kilusių akcijų kainų JAV rinkoje ir stiprėjančios valiutos didėjo investicijų JAV doleriais vertė.

Daugiausia lėšų investuota Liuksemburge ir Lietuvoje

Išanalizavus visų III pakopos PF investicijų pasiskirstymą pagal šalis, matyti, kad daugiau negu 60 proc. viso turto investuota Liuksemburge ir Lietuvoje. Po šių šalių pagal investicijų dydį yra Airija, Vokietija ir Prancūzija (žr. 16 pav.). III pakopos PF Liuksemburge ir Airijoje investuoja į šiose šalyse įsteigtus KIS, o Vokietijoje ir Prancūzijoje – į VVP ir KIS.

VIII. BENDRI KIS RINKOS DUOMENYS

2012 m. birželio pabaigoje Lietuvoje 10 valdymo įmonių, prižiūrimų Lietuvos banko, buvo įsteigusios 31 KIS (30 IF ir 1 IKKB): 10 akcijų, 1 SVP, 7 mišraus investavimo, 1 pinigų rinkos, 7 nekilnojamojo turto ir 5 alternatyvaus investavimo KIS. Be to, 4 sudėtiniai KIS, priskirti prie mišraus (3) ir alternatyvaus (1) investavimo fondų, turėjo 13 subfondų: 8 akcijų, 3 mišraus investavimo, po 1 SVP ir alternatyvaus investavimo. Lietuvoje įsteigtų 19 KIS yra specialieji, 12 – suderintieji. Iš 2012 m. antrojo ketvirčio pabaigoje veikusių fondų 1 nekilnojamojo turto, 1 alternatyvaus investavimo, 1 akcijų ir 1 mišraus investavimo fondas neturėjo investicijų ir dalyvių.

Toliau apžvalgoje nagrinėjami tik investicinę veiklą vykdančios KIS, o sudėtinių KIS subfondai vertinami kaip atskiri subjektai, todėl keičiasi bendras analizuojamų fondų skaičius (žr. 1 lentelę).

2012 m. antrąjį ketvirtį įvykę pokyčiai KIS rinkoje

2012 m. balandžio 20 d. Lietuvos banko Priežiūros tarnyba leido patvirtinti UAB „Finasta Asset Management“ sudaromo atviro tipo specialiojo alternatyvaus investicinio fondo „Finasta Sigma“ taisykles, visą ir sutrumpintą prospektus.

2012 m. gegužės 30 d. Priežiūros tarnyba leido patvirtinti UAB „Lords LB Asset Management“ sudaromo uždaro tipo specialiojo nekilnojamojo turto investicinio fondo LORDS LB BALTIC FUND III taisykles ir visą prospektą.

2012 m. birželio 27 d. panaikinti UAB „Finasta Asset Management“ valdomas privataus kapitalo fondas „Finasta PE Feeder Fund“ ir UAB „Ūkio banko investicijų valdymas“ valdomo „Ūkio banko investavimo galimybių fondas“ Pinigų rinkos priemonių subfondas.

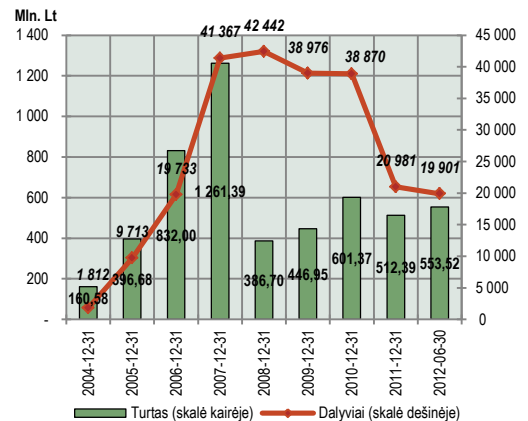
Populiariausi buvo akcijų KIS

2012 m. pirmąjį pusmetį padidėjo KIS valdomas turtas, tačiau mažėjo juose kaupiančių dalyvių skaičius (žr. 17 pav.). Pusmečio pabaigoje bendra KIS investicinių portfelių vertė buvo 553,52 mln. Lt, o KIS dalyvių skaičius – 19,9 tūkst. Tiek turto dydžiu, tiek dalyvių skaičiumi kitas KIS grupes lenkė akcijų KIS (žr. 18 ir 19 pav.), į kuriuos buvo investavę net 77,37 proc. visų KIS dalyvių (15,40 tūkst.), turtas sudarė 38,85 proc. viso KIS turto (215,07 mln. Lt). Antra pagal dydį fondų grupė – mišraus investavimo KIS, kuriems teko 25,00 proc. turto ir 15,85 proc. visų dalyvių. Nagrinėjant tarp smulkiųjų investuotojų populiariausias fondų grupes (angl. *Retail Funds*), paaiškėjo, kad vienam akcijų fondo dalyviui vidutiniškai teko po 13,97 tūkst. Lt šios fondų grupės turto, mišraus investavimo fondų dalyviui – apie 43,87 tūkst. Lt., obligacijų fondų dalyviui – 48,17 tūkst. Lt, o didžiausia suma vidutiniškai teko į pinigų rinkos fondus investuojantiems asmenims – 85,03 tūkst. Lt. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad dalyviais laikomi tiek fiziniai, tiek ir juridiniai asmenys.

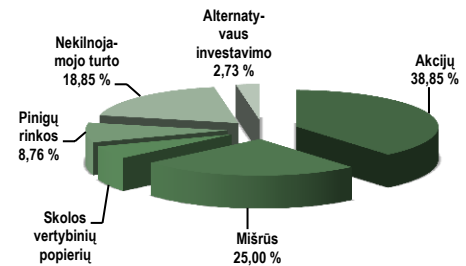
5 lentelė. KIS rinkos duomenys 2012 m. birželio 30 d.

KIS rūšis	KIS skaičius	Dalyvių skaičius	Turtas, mln. Lt	Vidutinė KIS vertė, mln. Lt
Akcijų	19	15 397	215,07	11,32
Mišrūs	4	3 155	138,40	34,60
Skolos vertybinių popierių	2	667	32,13	16,07
Pinigų rinkos	1	570	48,46	48,46
Nekilnojamojo turto	6	93	104,35	17,39
Alternatyvaus investavimo	4	19	15,11	3,78
Iš viso	36	19 901	553,52	15,38

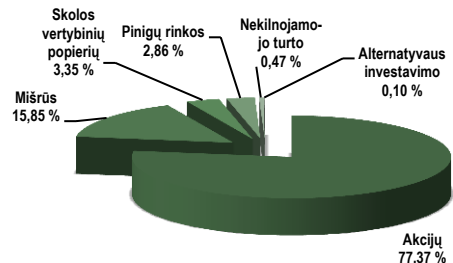
17 pav. KIS dalyvių skaičius ir turto kaita

18 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2012 m. birželio 30 d.

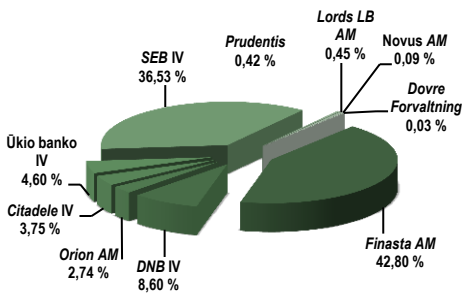

19 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal KIS rūšį 2012 m. birželio 30 d.

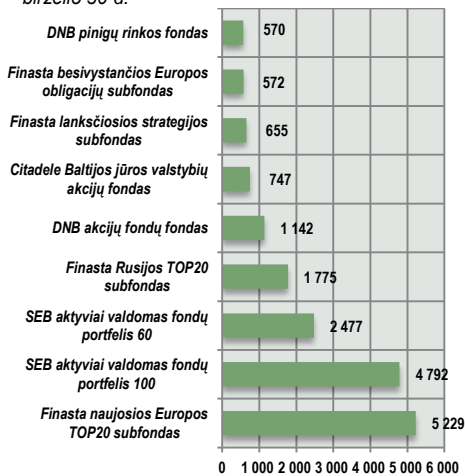

IX. KIS DALYVIAI

20 pav. KIS dalyvių pasiskirstymas pagal VĮ 2012 m. birželio 30 d.

21 pav. Daugiausia dalyvių turintys KIS 2012 m. birželio 30 d.

KIS dalyvių skaičius mažėjo aštuntą ketvirtį iš eilės

Kaip matyti iš 17 pav., KIS dalyvių skaičius³ 2004–2008 m. nuolat augo, tačiau nuo 2008 m. pabaigos ši tendencija pasikeitė ir nuo to laiko Lietuvoje įregistruotų KIS dalyvių skaičius nuolat mažėja. 2012 m. pirmąjį pusmetį dalyvių skaičius sumažėjo 1 080 dalyvių (5,15 %) – iki 19 901.

2012 m. birželio 30 d. didžiausia pagal dalyvių skaičių buvo UAB „Finasta Asset Management“. Į jos valdomus IF buvo investavę 8 517 dalyvių (žr. 20 pav.). Antra pagal dydį – UAB „SEB investicijų valdymas“, turinti 7 269 dalyvius. Pusmečio pabaigoje 1 712 dalyvių buvo investavę į UAB „DNB investicijų valdymas“ valdomus fondus.

Daugiau nei 1 000 dalyvių turėjo tik 5 fondai

Investiciniai fondai, kurių dalyviais gali būti ir smulkieji investuotojai, labai skiriasi pagal dalyvių skaičių. Didžiausias fondas pagal dalyvių skaičių buvo „Finasta naujosios Europos TOP20 subfondas“, turintis 5 229 dalyvius (žr. 21 pav.). Toliau rikiavosi „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 100“ – 4 792, „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 60“ – 2 477 dalyviai. Į „Finasta Rusijos TOP20 subfondas“ buvo investavę 1 775, „DNB akcijų fondų fondas“ – 1 142 asmenys. Net 22 iš 36 šioje apžvalgoje analizuojamų fondų dalyvių skaičius nesiekė 100, o daugiau nei 1 000 dalyvių turėjo tik 5 fondai.

Vidutinis vieno smulkiesiems investuotojams prieinamo KIS, skaičiuojant subfondus kaip atskirus KIS, dalyvių skaičius 2012 m. birželio 30 d. buvo 827.

³ KIS dalyvių skaičius nustatomas sudėjus kiekvieno KIS dalyvių skaičių. Tas pats asmuo, investavęs į kelis skirtingus KIS, bendroje statistikoje yra laikomas dviem atskirais dalyviais.

X. KIS TURTAS

KIS valdomo turto pokytį 2012 m. pirmąjį pusmetį lėmė teigiami investicinės veiklos rezultatai ir didesnis vienetų platinimas nei išpirkimas

2012 m. pirmojo pusmečio pabaigoje 10 VĮ valdė 553,52 mln. Lt KIS turto. Per analizuojamą laikotarpį bendra Lietuvos KIS turto vertė padidėjo 8,03 proc. Fondų turtą didino didesnis investicinių vienetų išplatinimas (105,67 mln. Lt) nei išpirkimas (76,21 mln. Lt) ir geri investicinės veiklos rezultatai.

2012 m. pirmąjį pusmetį Lietuvoje registruotų KIS turtas padidėjo 41,13 mln. Lt, buvo išplatinta 29,46 mln. Lt vertės daugiau KIS vienetų nei išpirkta. Galime daryti išvadą, kad kitą turto padidėjimo dalį (11,67 mln. Lt) lėmė teigiama investicijų grąža.

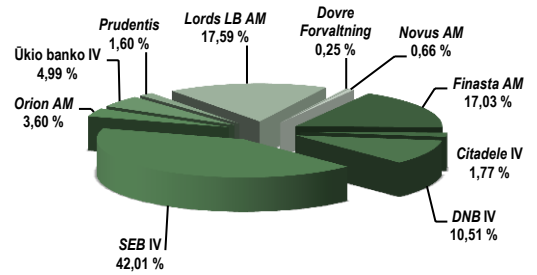
Didžiausią turto dalį valdė UAB „SEB investicijų valdymas“ valdomi KIS

Kaip matyti iš 22 pav., didžiausią KIS turto dalį valdo UAB „SEB investicijų valdymas“ – 42,01 proc. visos KIS rinkos, arba 232,51 mln. Lt, po to – UAB „Lords LB Asset management“, valdanti 17,59 proc. (97,37 mln. Lt) turto. UAB „Finasta Asset Management“, pirmaujanti pagal KIS dalyvių skaičių, užima trečią poziciją pagal valdomą turtą, kuris sudaro 94,27 mln. Lt (17,03 % rinkos). 2012 m. pirmąjį pusmetį daugiausia padidėjo UAB „Lords LB Asset Management“ valdomas turtas – nuo 75,62 iki 97,37 mln. Lt, o pagal valdomą turtą užimama dalis pakilo nuo 14,83 iki 17,59 proc.

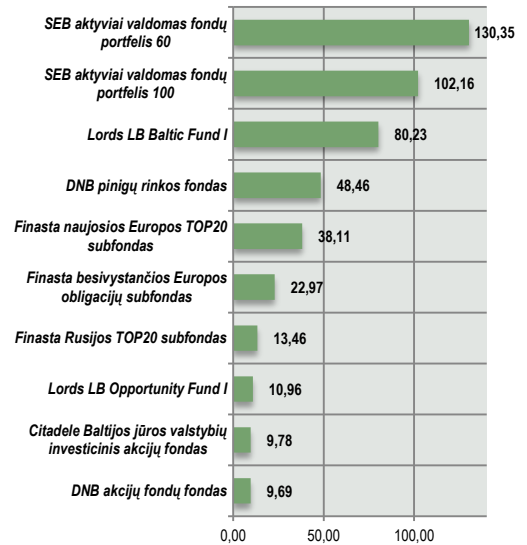
2012 m. birželio 30 d. didžiausias pagal turtą investicinis fondas buvo „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 60“ (žr. 23 pav.), valdantis 130,35 mln. Lt turtą (prieš pusmetį – 123,14 mln. Lt), antras – „SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 100“ (jo valdomas turtas buvo 102,16 mln. Lt), trečias – „Lords LB Baltic Fund I“ (80,23 mln. Lt).

Atlikus KIS, pirmąjį pusmetį vykdyusių veiklą ir laikotarpio pabaigoje turėjusių turto bei dalyvių, veiklos analizę, matyti, kad 17 KIS turtas padidėjo, o 15 – sumažėjo. Daugiausia padidėjo UAB „Lords LB Asset Management“ valdomo nekilnojamojo turto fondo „Lords LB Baltic Fund I“ turtas – nuo 57,49 iki 80,23 mln. Lt. Taip pat daugiau negu po 5 mln. Lt išaugo UAB „SEB investicijų valdymas“ valdomų dviejų KIS turtas.

22 pav. KIS turto pasiskirstymas pagal VĮ 2012 m. birželio 30 d.

23 pav. Daugiausia turto (mln. Lt) turintys KIS 2012 m. birželio 30 d.

XI. KIS INVESTICINĖS VEIKLOS REZULTATAI

6 lentelė. Svertiniai* KIS vienetų verčių pokyčiai

KIS rūšis	Per 2012 m. I pusm.	Per 12 mėn.
Akcijų KIS	▲ 7,4	▼ 9,2
Mišraus investavimo KIS	▲ 6,3	▼ 0,3
Obligacijų KIS	▲ 6,6	▲ 3,7
Pinigų rinkos KIS	▲ 1,1	▲ 1,7
Bendras svertinis visų KIS pokytis	▲ 6,2	▼ 4,1

*Svertiniams vidurkiams apskaičiuoti naudotas 2012 m. birželio 30 d. KIS turtas.

7 lentelė. KIS vienetų verčių pokyčiai

PF pavadinimas	Per 2012 m. I pusm.	Per 12 mėn.
Akcijų KIS		
<i>Finasta</i> naujosios Europos TOP20 subfondas	▲ 13,5	▼ 21,2
<i>Finasta</i> Rusijos TOP20 subfondas	▲ 3,5	▼ 15,8
<i>Finasta</i> pasaulio akcijų fondų subfondas	▲ 4,2	▼ 6,8
<i>OMX Baltic Benchmark Fund</i>	▲ 12,5	▼ 6,4
ZPR Amerikos mažos kapitalizacijos bendrovių akcijų	▲ 12,6	▲ 11,5
DNB akcijų fondų fondas	▲ 6,4	▼ 3,2
<i>Citadele</i> Baltijos jūros valstybių fondas	▲ 5,3	▼ 15,9
SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 100	▲ 6,4	▼ 2,9
Ūkio banko racionalaus investavimo fondas	▲ 5,4	▼ 13,7
Ūkio banko Europos subfondas	▲ 3,1	▼ 8,7
Ūkio banko JAV subfondas	▲ 8,7	▲ 2,7
Ūkio banko Kinijos subfondas	▲ 2,3	▼ 19,2
Ūkio banko Rusijos subfondas	▼ 1,5	▼ 31,4
Ūkio banko žaliavų subfondas	▼ 5,8	–
<i>Prudentis Baltic Fund</i>	▲ 5,0	▼ 17,1
Mišraus investavimo KIS		
<i>Finasta</i> lanksčiosios strategijos subfondas	▲ 1,1	▼ 7,5
SEB aktyviai valdomas fondų portfelis 60	▲ 6,4	▼ 0,0
<i>Prudentis Global Value Fund</i>	▲ 8,2	▼ 4,7
Obligacijų KIS		
<i>Finasta</i> besivystančios Europos obligacijų subfondas	▲ 7,5	▲ 4,4
Ūkio banko obligacijų fondas	▲ 4,4	▲ 2,0
Pinigų rinkos KIS		
DNB pinigų rinkos fondas	▲ 1,1	▲ 1,7

Teigiamos nuotaikos pasaulio akcijų rinkose lėmė gerus KIS rezultatus

Praėjęs pusmetis buvo sėkmingas Lietuvoje registruotiems KIS – užfiksuotas 6,2 proc. bendras svertinis visų KIS vienetų vertės padidėjimas (žr. 6 lentelę). Akcijų KIS vienetų vertės didėjo 7,4, mišraus investavimo KIS – 6,3, obligacijų KIS – 6,6, pinigų rinkos KIS – 1,1 proc.

2011 m. vykusios korekcijos pasaulio akcijų rinkose neigiamai veikė 12 mėn. laikotarpio KIS rezultatus, pinigų rinkos ir obligacijų KIS vienetų vertės vidutiniškai kilo 1,7 ir 3,7 proc. Mišraus investavimo KIS vienetų vertės sumažėjo 0,3 proc., o rizikingiausių, į akcijas investuojančių KIS, vienetų vertės vidutiniškai sumažėjo 9,2 proc. Visų KIS, į kuriuos gali investuoti ir neprofesionalūs investuotojai, vienetų vertės per 12 mėn. vidutiniškai nukrito 4,1 proc.

Didėjo daugumos neprofesionaliems investuotojams platinamų KIS vienetų vertės

Pirmąjį šių metų pusmetį mažėjo tik dviejų KIS vienetų vertės (1,5 ir 5,8 %), o kitų fondų vertės didėjo (nuo 1,1 iki 13,5 %). Daugiausia padidėjo „Finasta naujosios Europos TOP20 subfondo“ vieneto vertė (žr. 7 lentelę).

Priešingi rezultatai matomi analizuojant 12 mėn. laikotarpį – nuo 2011 antrojo ketvirčio pabaigos kilo tik penkių fondų vienetų vertės (nuo 1,7 iki 11,5 %). Kitų fondų vienetų verčių pokyčiai buvo neigiami – nuo 0,02 iki 31,4 proc.

XII. KIS INVESTICINIO PORTFELIO STRUKTŪRA

Daugiausia KIS lėšų investuota į kitus KIS

2012 m. pirmojo pusmečio pabaigoje didžiausią KIS investicijų dalį (46,37 %) sudarė investicijos į kitų KIS vienetus ar akcijas, kurių vertė antrojo ketvirčio pabaigoje buvo 256,68 mln. Lt (žr. 24 pav.). Didžiausia lėšų, investuotų į KIS, dalis buvo paskirstyta į akcijų KIS (žr. 25 pav.). Investicijos į juos sudarė 34,56 proc. viso KIS portfelio (191,29 mln. Lt), kita jų dalis teko SVP KIS, į kuriuos investuota 8,09 proc. (44,80 mln. Lt), ir kitiems KIS – 3,72 proc. (20,59 mln. Lt). Per pusmetį investicijų į KIS pasiskirstymas beveik nekito, 2011 m. pabaigoje investicijos į akcijų KIS sudarė 34,75 proc., investicijos į skolos KIS – 8,12 proc., o investicijos į kitus KIS – 3,70 proc. KIS valdomo turto.

Antra pagal populiarumą investicija – akcijos. Į jas tiesiogiai investuota 25,44 proc. KIS turto (140,79 mln. Lt), per pusmetį akcijų dalis KIS portfeliuose padidėjo 12,16 mln. Lt, o pagrindinė padidėjimo priežastis – pirmąjį pusmetį kilusios akcijų kainos.

2012 m. birželio 30 d. tiesioginės investicijos į VVP sudarė 10,41 proc., arba 62,53 mln. Lt, 2012 m. kovo 31 d. į VVP buvo investuota 57,63 mln. Lt. Įmonių SVP sudarė 11,11 proc. fondų turimų investicijų (61,48 mln. Lt). Grynaisiais buvo laikoma 3,98, o kaip indėliai – 2,21 proc. KIS turto. Išvestinės finansinės priemonės ir kitos pozicijos (gautinos, mokėtinos sumos ir kt.) sudarė nereikšmingą fondų investicijų dalį.

Investicijas į kitus KIS priskyre prie atitinkamų tiesioginių investicijų (akcijų KIS – prie investicijų į akcijas, skolos KIS – prie investicijų į įmonių SVP), galime apibendrinti investicijų pasiskirstymą (žr. 26 pav.). Didžiausią KIS investicijų dalį (59,99 %, arba 332,08 mln. Lt) sudaro investicijos į akcijas ir akcijų KIS. Įmonių SVP ir skolos KIS teko 19,20 proc. investicijų (106,28 mln. Lt).

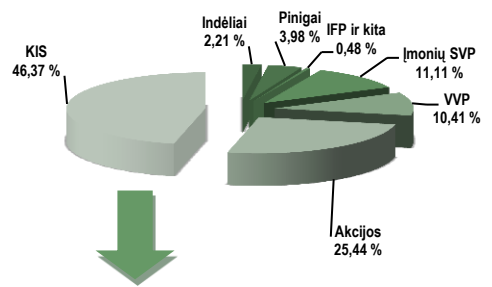
Didžioji KIS turto dalis investuota eurais

Kaip matyti iš 27 pav., 2012 m. birželio pabaigoje beveik pusė (apie 46,98 %) KIS turto buvo investuota eurais, t. y. 260,03 mln. Lt. KIS investicijos JAV doleriais sudarė 27,81 proc. PF turto, investicijos litais – 14,12 proc. (78,16 mln. Lt). Kita KIS lėšų dalis buvo investuota Lenkijos zlotais (2,87 %), Švedijos kronomis (2,20 %), Japonijos jenomis (1,70 %) ir kitomis valiutomis.

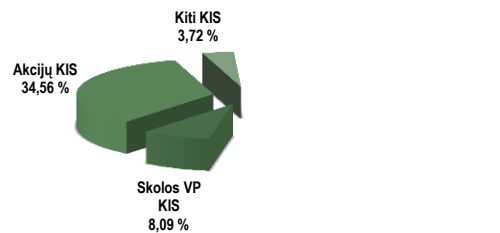
Didžiausia KIS valdomo turto dalis investuota Liuksemburge ir Lietuvoje

Išanalizavus visų KIS investicijų pasiskirstymą pagal šalis (žr. 28 pav.), matyti, kad beveik 58 proc. viso turto investuota Lietuvoje ir Liuksemburge. Po šių šalių pagal investicijų dydį yra Airija (9,40 %), Estija (8,51 %) ir Rusija (2,97 %). KIS Liuksemburge ir Airijoje investuoja į šiose šalyse įsteigtus KIS, o Estijoje ir Rusijoje – į nuosavybės VP. Be to, Lietuvoje registruoti KIS yra investavę JAV, Lenkijoje, Švedijoje, Rumunijoje, Prancūzijoje ir kitose šalyse.

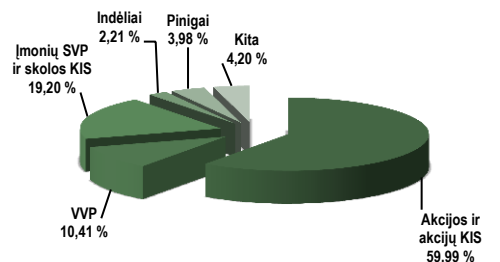
24 pav. Visos KIS rinkos investicijų pasiskirstymas pagal turto klases 2012 m. birželio 30 d.

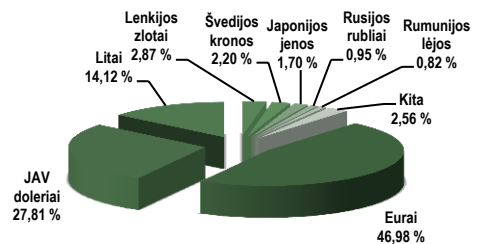
25 pav. Investicijų į KIS pasiskirstymas pagal rūšis (% viso KIS investicijų portfelio) 2012 m. birželio 30 d.

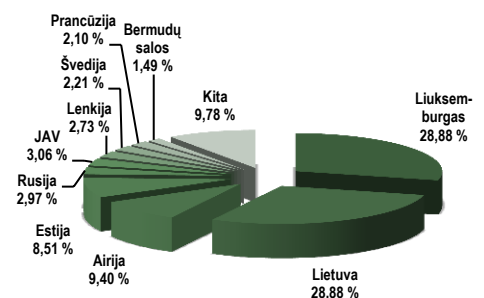
26 pav. Apibendrintas KIS investicijų pasiskirstymas 2012 m. birželio 30 d.

27 pav. KIS investicijų pasiskirstymas pagal valiutas 2012 m. birželio 30 d.

28 pav. Visų KIS investicijų pasiskirstymas pagal šalis 2012 m. birželio 30 d.

XIII. LIETUVOJE VIEŠAI PLATINAMI UŽSIENIO KIS

Užsienio KIS, platinamų Lietuvoje, vertė padidėjo

2012 m. antrojo ketvirčio pabaigoje Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertė buvo 1 044,55 mln. Lt (žr. 29 pav.). Per pusmetį valdomo turto vertė padidėjo 3,94 proc. (2011 m. pabaigoje Lietuvoje buvo išplatinta 1 004,94 mln. Lt vertės užsienio KIS vienetų. Pagrindinė turto vertės didėjimo priežastis buvo teigiama investicinė grąža, kuriai darė įtaką pirmąjį ketvirtį vykęs augimas pasaulio finansų rinkose. Didesnis vienetų išpirkimas nei išplatinimas mažino KIS valdomą turta, kaip matyti iš 30 pav. duomenų. 2012 m. pirmąjį pusmetį išplatintų užsienio KIS vertė buvo 28,77 mln. Lt mažesnė nei išpirktų vienetų vertė.

2012 m. birželio 30 d. duomenimis, buvo 51,6 tūkst. užsienio KIS dalyvių (2011 m. pabaigoje – 54,4 tūkst.). 2012 m. pirmąjį pusmetį dalyvių skaičius sumažėjo 5,03 proc. Palyginti su praėjusių metų pabaiga, fondai neteko 2 737 dalyvių.

Didžiausia išplatinto užsienio KIS vertė priklausė AB „Swedbank“ ir AB SEB bankas klientams

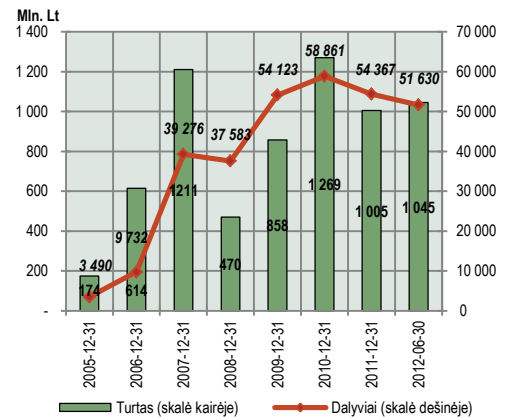
Pagal išplatintų užsienio KIS vienetų vertę rinkoje vyravo dvi bendrovės (žr. 31 pav.). AB „Swedbank“ išplatintų užsienio fondų vertė 2012 m. pirmojo pusmečio pabaigoje sudarė 472,64 mln., o AB SEB bankas – 474,43 mln. Lt. Šioms dviem bendrovėms, turinčioms didelį platinimo tinklą, teko daugiau negu 90 proc. visų Lietuvoje išplatintų užsienio KIS vienetų vertės. Kitų platintojų užimama rinkos dalis pagal išplatintų užsienio KIS turto vertę svyravo nuo 0,23 iki 3,10 proc.

Didžiausias platintojas pagal dalyvių skaičių buvo AB SEB bankas (žr. 32 pav.). Jo platinamuose užsienio fonduose kaupė 38,84, AB „Swedbank“ – 36,46, *Nordea Bank Finland Plc* Lietuvos skyriuje – 18,74 proc. investuotojų.

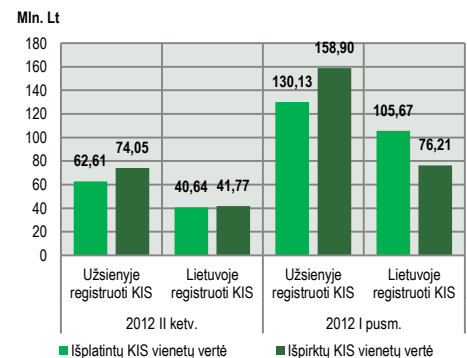
Užsienyje registruoti KIS yra populiariausi tarp Lietuvos investuotojų

Remiantis bendrovių pateiktais duomenimis, Lietuvoje viešai platinamų KIS⁴ turtas 2012 m. birželio 30 d. sudarė 1 598,07 mln. Lt, dalyvių skaičius buvo 71 531. 2012 m. pirmąjį pusmetį turtas padidėjo 5,50, o dalyvių skaičius sumažėjo 5,07 proc. (2011 m. pabaigoje buvo 1 514,69 mln. Lt turto ir 75 348 dalyviai). Lietuvos KIS turto vertė 2012 m. birželio 30 d. buvo 491,03 mln. Lt mažesnė nei užsienio KIS Lietuvoje išplatintų vienetų vertė. Be to, Lietuvos KIS turėjo 31,72 tūkst. dalyvių mažiau. Vertinant pagal vienetų platinimo, turto ir dalyvių kitimo dinamiką, galima įžvelgti tendenciją, kad užsienio KIS yra dažniau investuotojų pasirenkamas produktas nei Lietuvoje įsteigti fondai. Tiek į Lietuvoje registruotus, tiek į Lietuvoje platinamus užsienio KIS investuoja neprofesionalūs ir profesionalūs investuotojai.

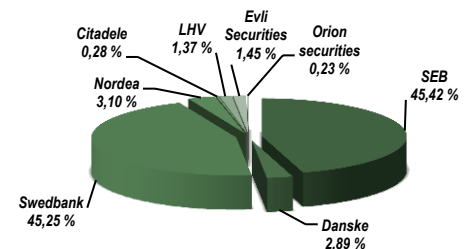
29 pav. Užsienio KIS dalyvių skaičiaus ir turto kaita

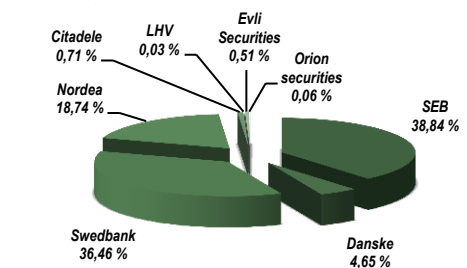
30 pav. Lietuvoje registruotų KIS ir užsienio KIS platinimas bei išpirkimas

31 pav. Užsienio KIS turto pasiskirstymas pagal platintoją 2012 m. birželio 30 d.

32 pav. Užsienio KIS dalyvių pasiskirstymas pagal platintoją 2012 m. birželio 30 d.

⁴ Lietuvos KIS turtas ir užsienio KIS turto, išplatinto Lietuvoje, dalis.